

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande	Föredragande	Justerat
Vicelantråd Camilla Gunell	Naturvårdsintendent Maija Häggblom	Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 42

Tillstånd att avliva sälar i fiskeredskap på landskapets
fiskekortsområden-Ansökan om förlängning
ÅLR 2015/9621
49 S4

Ärendet gäller en ansökan om förlängning av det beviljade tillståndet att avliva sälar i fiskeredskap på vissa av landskapets fiskekortsområden: Björkör, Jungfruskär, Stora Lökskär, Nyhamn, Rödhamn och Kastelholm. Dessutom anser sökanden att avgiften på tillståndet borde lyftas bort.

Motivering

Eftersom det aktuella tillståndet för avlivning av säl beviljades sent på året och fjärdarna snabbt täcktes av is samtidigt hade tillståndet ingen verkan innan det gick ut. Problemet för sökandens del kvarstår under den kommande säsongen. Med tanke på omständigheterna kan en förlängning av tillståndet enligt sökandens ansökan anses vara motiverat.

I fråga om avgifterna menar sökanden att landskapsregeringens beslut 2014:18 om avgifter för prestationer vid landskapsregeringens allmänna förvaltning inte skulle vara tillämpligt eftersom landskapsregeringen enligt denne delar ut muntliga och avgiftsfria tillstånd att avliva mink, mårdhund och räv inom samma områden samt att landskapslagen (1998:812) om naturvård inte gör åtskillnad i fråga om djurens bevarandestatus. Avgiften i enlighet med nämnda 9§ är 100 euro per beviljat tillstånd, oavsett bevarandestatusen för de djurslag som tillståndet avser. Några muntliga tillstånd och avgiftsfria tillstånd för jakt på räv inom naturreservaten beviljas däremot inte. De som ägnar sig åt jakt på predatorer inom naturreservaten bör ha ett tillstånd från landskapsregeringen. Inom vissa enskilda reservat finns med stöd av naturvårdslagens 8§ möjligheter genom de respektive fredningsbesluten för vissa typer av skötselåtgärder, vilka i vissa fall har kunnat inkludera en viss reglering av rävsstammen. Dessa åtgärder hör i viss mån till tillsyningsmännens arbete, i viss mån har enskilda jägare anlitats genom skriftliga tillståndsbeslut. Dessa beslut är i sig avgiftsfria.

Tillstånden som handlar om åtgärder mot spridningen av invasiva predatorer beviljas enligt 19§ i naturvårdslagen och beviljas för att anlita

enskilda jägare inom specifika områden. Dessa är också avgiftsfria. Likaså är tillstånden som beviljas med stöd av landskapsförordning (2006:70) om jakt 4§ 5 c punkten för jakt med hund på räv, mårhund och mink på häckningsskär avgiftsfria och avsedda för att förbättra möjligheterna för lyckad häckning på de berörda häckningsskären. Avlivning av gråsäl i anslutning till fiskeredskap handlar inte om sådana beståndsvårdande åtgärder eller åtgärder mot invasiva arter som de avgiftsfria tillstånden som sökanden åsyftar. Enligt landskapslag 1993:27 om grunderna till avgifter för landskapet 2§ är prövning av ansökan avgiftsbelagt medan prestationer vilkas syfte är att ge förmåner som tryggar den enskildes utkomst enligt 3§ är avgiftsfria. Visserligen kan en stor närvaro av säl utgöra problem med tanke på fiskeinkomsterna, men områdenas status som naturreservat medför att ytterligare bedömning av ansökan krävs.

Ansökan om tillstånd för avlivning av säl kan anses vara en sådan ansökan som härrör sig om möjligheten i enlighet med 9§ i naturvårdslagen att erhålla ett enskilt undantag från åtgärdsbegränsningen inom ett fredat område. Prövningen av en sådan ansökan kan följaktligen anses vara en sådan offentlighetsrättslig prestation som avses i landskapsregerings beslut 2014:18 om avgifter för prestationer vid landskapsregeringens allmänna förvaltning, speciellt då gråsäl (*Halichoerus grypus*) hör till de djurarter av gemenskapsintresse, vilkas bevarande kräver att särskilda bevarandeområden utses, bilaga II i habitatdirektivet (92/43/EEG), men som även upptas i bilaga V i habitatdirektivet och vars exploatering kan bli föremål för förvaltningsåtgärder. I enlighet med artikel 16 b) i habitatdirektivet kan undantag beviljas från det strikta artskyddet för att undvika allvarlig skada på bl.a. fiske.

Inom naturreservaten råder oftast ett uttryckligt förbud mot all slags dödande av djur, detta gäller även naturreservaten Stora Lökskär och Björkör. Inom reservatet Nåtö-Jungfruskär är det förbjudet att störa djurlivet, vilket också innebär att tillstånd för avlivning av säl inom området i regel inte kan ges. Undantag från fredningsbestämmelserna kan endast i enskilda fall beviljas för vetenskapliga ändamål.

I jaktlagens 6 kap 30§ finns dock stadgat att landskapsregeringen kan ge tillstånd att avliva fridlyst djur för att förhindra skadegörelse som inte är ringa, vilket i detta fall kan anses tillämpligt exempelvis i fråga om sälar som har trasslat in sig i fiskeredskap och som då även medför risk för personskador.

Naturreservatet Båtskär är främst inrättat i syfte att skydda fågellivet inom området. Inom det området kan, om jakträttsinnehavaren ger tillstånd därtill, skydds jakt på gråsäl tillåtas i enlighet med 28§ 3) i jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland för en person som har ett giltigt tillstånd med stöd av 28 och 29 §§ jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland och av Ålands landskapsregering den 7.4.2015 fastställda riktlinjer för skydds jakt på gråsäl.

Konstateras att fastighetsbyrån som jakträttsinnehavare ger sitt bifall till tillstånd till avlivning av säl inom områden i fråga i enlighet med detta beslut.

Beslut

Sökanden beviljas tillstånd att i begränsad omfattning och endast i anslutning till fiskeredskap avliva gråsäl inom fiskekortsområdet Nyhamn (inom naturreservatet Båtskär) under övrig tid än reproduktion från 15.4.2016 och fram till 31.1.2017, med förutsättning att denna har ett giltigt tillstånd i enlighet med jaktlagen (1985:31) för Åland.

Inom fiskekortsområdena Jungfruskär, Stora Löskär och Björkör beviljas tillstånd enbart för avlivning av säl som har hamnat i fiskeredskapen och därmed både kommit till skada och förorsakar risk för såväl redskapen och fiskaren, förutsatt att ett giltigt tillstånd i enlighet med jaktlagen (1985:3) finns till skydds jakt på säl som bedrivs enligt de av Ålands landskapsregering fastställda aktuella riktlinjerna för skydds jakt på gråsäl.

I fråga om fiskekortsområdena Rödhamn och Kastelholm ger landskapsregeringen som jakträttsinnehavare härmed tillstånd till sökanden till avlivning av säl i och i anslutning till fiskeredskap förutsatt att ett giltigt tillstånd i enlighet med jaktlagen (1985:3) finns till skydds jakt på säl som bedrivs enligt de av Ålands landskapsregering fastställda aktuella riktlinjerna för skydds jakt på gråsäl.

Detta tillstånd gäller inom alla berörda områden under övrig tid än reproduktion från 15.4.2016 och fram till 31.1.2017.

Beslutet om den tidigare avgiften kvarstår, för förlängningen av tillståndet uppbärs ingen ytterligare avgift för perioden fram till 31.1.2017

Övrigt

En rapport om antalet inom dessa fiskekortsområden fällda sälar, deras kön och storlek bör tillställas landskapsregeringen senast 28.2.2017

Tillämpade lagrum

Landskapslagen (1998:812) om naturvård 9§, Ålands landskapsstyrelsens beslut (1980:8) om avsättande av Stora Löskär naturreservat i Lemlands kommun, Ålands landskapsstyrelsens beslut (2003:3) om Björkör naturreservat i Föglö kommun, Ålands landskapsregerings beslut (2005:13) om utökning av Nåtö-Jungfruskär naturreservat i Lemlands kommun och Mariehamns stad, Ålands landskapsregerings beslut (2008:57) om Båtskär naturreservat i Lemlands kommun, jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland 28,29 och 30§§ och av Ålands landskapsregering den 7.4.2015 fastställda riktlinjer för skydds jakt på gråsäl.

Landskapslag 1993:27 om grunderna till avgifter för landskapet 2,3,4 och 6§ samt Ålands landskapsregerings beslut 2014:18 om avgifter för prestationer vid landskapsregeringens allmänna förvaltning.
